

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE LITERE
CATEDRA DE LIMBA ROMÂNĂ ȘI FILOLOGIE ROMANICĂ

CURRICULUM

la unitatea de curs

Curs practic de limbă română

Ciclul I	studii superioare de licență
Codul și denumirea domeniului general de studii	011 Științe ale educației
Codul și denumirea domeniului de formare profesională:	0113 Pedagogia învățământului primar; 0112 Pedagogia preșcolară; 0114 Formarea profesorilor
Codul și denumirea specialității	0113.1/ 0112.1 Pedagogie în învățământul primar și pedagogie preșcolară 0113.1/0114.10 Pedagogie în învățământul primar și limba engleză
Forma de învățământ	cu frecvență cu frecvență redusă

Autori:
Elena Lacusta, conf. univ., dr.

Viorica Popa, conf. univ., dr.

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de limba română și filologie romanică

Proces-verbal nr. 1 din 1 septembrie 2022

Șefa Catedrei de limba română și filologie romanică

conf. univ., dr., _____ Elena LACUSTA

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Litere

Proces-verbal nr. 2 din 14 septembrie 2022

Decanul Facultății de Litere

conf. univ., dr., _____ Elia TRINCA

Informații de identificare a cursului

Facultatea de Litere

Catedra de limba română și filologie romanică

Domeniul general de studiu: 011 Științe ale educației

Domeniul de formare profesională la ciclul I: 0112 Pedagogia preșcolară

0113 Pedagogia învățământului primar

0114 Formarea profesorilor

Denumirea specialității: Pedagogia învățământ primar și Pedagogia preșcolară

Pedagogia învățământ primar și limba engleză

Administrarea unității de curs:

Codul unității de curs, specialitatea	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Prel.	Sem.	Lab.	L.ind.		
S1.01.O.005 Pedagogia învățământ primar și Pedagogia preșcolară (studii cu frecvență redusă)	5	150			30	120	E	Limba română
S1.01.O.005 Pedagogia învățământ primar și Pedagogia preșcolară (studii cu frecvență)	5	150			75	75	E	Limba română
S1.01.O.005 Pedagogia învățământ primar și limba engleză (studii cu frecvență)	5	150			75	75	E	Limba română

Statutul: disciplină obligatorie

Integrarea cursului în programul de studii

Curs practic de limbă română este destinat studenților Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte, anul I de studii. La elaborarea programei s-a ținut cont de deprinderile, competențele lingvistice acumulate deja la cursurile gimnazial și liceal de limbă și literatură română. Accentul cade pe evidențierea complexității raporturilor dintre limbă, normă și uz. Printre obiectivele acestui curs se înscrie și acela de a asigura însușirea conștientă a fenomenelor gramaticale și a structurii morfologice a limbii române prin sisteme de exerciții atât sub îndrumarea profesorului, cât și în mod individual.

Competențe prealabile

- analizarea unităților fonetice, lexicale și gramaticale;
- cercetarea principalelor surse documentare care vizează problemele;
- identificarea informațiilor la tema cursului în diverse surse de informare;
- identificarea abaterilor frecvente de la normele de exprimare scrisă și orală ale limbii române etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe profesionale

CP1.1. Identificarea și descrierea conceptelor, categoriilor, teoriilor și principiilor de bază din domeniul filologic.

CP2.3. Aplicarea modelelor de cercetare filologică în rezolvarea situațiilor de problemă și în luarea deciziilor.

Competențe transversale

CT1. Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale în cadrul propriei strategii de muncă.

CT2. Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă plurispecializată și aplicarea de tehnici de comunicare, de relaționare și de muncă eficientă în cadrul echipei.

Finalitățile cursului

- să identifice abaterile frecvente de la normele de exprimare scrisă și orală ale limbii române;

- să demonstreze dexterități de analiză fonetică, lexicală, morfologică, sintactică a structurilor lingvistice;

- să interpreteze tipurile de enunț și rolul punctuației;

- să utilizeze vocabularul adecvat, structurile gramaticale potrivite unui text scris;

- să respecte normele de ortografie și punctuație la redactarea unui text scris.

Conținuturi:

Tematica și repartizarea orientativă a orelor la laborator

Nr. d/o	Unități de conținut	Activități de învățare	Nr de ore	
			Fr./zi	Fr./red.
Modulul I. Fonetica	Elemente de ortoepie 1. Pronunțarea corectă a sunetelor și grupurilor de sunete ale limbii române; 2. Aplicarea principiilor fonetice în limba română. Corespondența literă-sunet. 3. Grupuri de litere vs. grupuri de sunete (diftongi, triftongi, hiat; <i>ce, che, ge, ghe</i> . 4. Accentul fonetic și frazic.	1. DOOM (2005) (p. L-LII) [Vasilachi, p. 11-37; 41-43] – ex. 32, 34 (p. 29); 38, 40 (p. 30); 44, 46 (p. 32);	8	2
	Elemente de ortografie 1. Silaba. Reguli de despărțire a cuvintelor în silabe. 2. Ortografia vocalelor, semivocalelor/ grupurilor de sunete; 3. Reguli de scriere cu cratimă 4. Reguli de scriere a cuvintelor derivate și compuse; reguli de scriere cu majusculă.	DOOM (2005) (p. LXIV) [Vasilachi, p. 37-41] – ex. 34, 36 (p. 86) [Purice, p. 31-33] – ex. 1, 2, 3, 4;	4	2
Modulul II.	Structura lexico-semantică a cuvintelor 1. Analiza morfematică a cuvintelor. Familia de cuvinte. 2. Identificarea categoriilor semantice:	[Vasilachi, p. 67-73] – teste de exersare	2	2
			4	2

	sinonimie, antonimie, paronimie, omonimie.			
	3. Valoarea semnificativă a cuvintelor: sens propriu vs. sens figurat; Valori stilistice. 4. Frazeologia. Expresiile frazeologice	Harta lexicală	2	2
Modulul III. Morfologia	Substantivul și valoarea morfologică substantivală 1. Identificarea valorii morfologice substantivale; 2. Caracterizarea lexico-semantică a substantivului; 3. Analiza morfo-sintactică a substantivului.	[Bărbuță 2009, p. 65-67] – ex. 53 (p. 82) [Iliescu, p. 10-27];	6	2
	Adjectivul și valoarea adjectivală Analiza morfo-sintactică a adjectivului.	[Bărbuță, 67-68] – ex. 54 (p. 83); [Iliescu, p. 39-54]	4	2
	Evaluare periodică		2	2
Modulul III. Morfologia	Pronumele personale 1. Identificarea valorii morfologice (substantivală sau adjectivală) la pronumele personale; 2. Analiza morfo-sintactică a pronumelui personal; 3. Elemente de ortografie ce implică pronumele.	[Bărbuță, 2009, 68-70] – ex. 56 (p. 86); [Iliescu, p. 55-140]	6	2
	Pronumele nepersonale 1. Identificarea valorii morfologice (substantivală sau adjectivală) la pronumele nepersonale; 2. Analiza morfologică a pronumelui.	[Bărbuță, 2009, 68-70] – ex. 56 (p. 86)	4	
	Numeralul 1. Identificarea valorii morfologice a numeralului; 2. Analiza morfo-sintactică a numeralului; 3. Elemente de ortografie a numeralului.	[Bărbuță, p. 70] – ex. 55 (p. 85); [Iliescu, p. 142-160];	2	1
	5. Verbul. 1. Caracterizare lexico-semantică a verbelor; 2. Verbul și predicativitatea.	[Bărbuță, 71-74] – ex. 57 (p. 88); [Iliescu, p. 161-197];	6	1
	3. Analiza morfo-sintactică a verbului; 4. Elemente de ortografie a verbului.	[Bărbuță <i>et alii</i> , p. 76-124] - ex. 94, 99, 155, 163, 181, 204	4	2
	Adverbul Analiza morfo-sintactică a adverbului.	[Bărbuță <i>et alii</i> , 126-134] – ex. 205, 206, 208, 211, 212, 215, [4, 130-...] – ex. 212, 215, 216, 217, 218, 221. [Bărbuță, 74-75] – ex.	4	1

		58 (p. 89)		
	Prepoziția și locuțiunile prepoziționale Regimul cazual al prepozițiilor.	[Bărbuță et alii, p. 135-141] – ex. 223, 224, 232 [Bărbuță, 2009, p. 76-77] – ex. 59 (p. 91)	2	1
	Conjuncția și locuțiunile conjuncționale Identificarea funcțiilor locuțiunilor.	[Bărbuță et alii, p. 142-146] – ex. 234, 235, 239;	2	1
	Interjecția Valorile interjecțiilor.	[Bărbuță et alii, p. 147-148] – ex. 240, 242; [Bărbuță, 2009] – ex. 61 (p. 93)	2	1
Modulul IV. Sintaxa	Elemente de sintaxă Sintaxa propoziției. Tipuri de propoziție. Criterii de clasificare. Părțile de propoziție. Raporturile dintre părțile de propoziție. Părțile principale și părțile secundare ale propoziției. Exprimarea lor. Punctuația. Semnele de punctuație.	[Bărbuță et alii, 149-163] – ex. 243, 246, 251, 257, 260, 263; [Bărbuță,]	4	1
	Sintaxa frazei. Propoziții principale și propoziții secundare.	[Bărbuță et alii, 199-202] – ex. 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335; [Bărbuță et alii, 202] – ex. 328, 329; [Bărbuță et alii, 205-208] – ex. 336, 338, 341, 342, 344, 346; 347, 348, 350, 351, 352 etc.	4	1
	Recapitulare	Verificarea lucrului individual Fișe de lucru	3	2
			75	30

Strategii didactice

Având un caracter aplicativ, cursul se va servi de strategiile didactice de analiză (fonetică, lexicală și gramaticală), sinteză (elaborarea diverselor paradigme, tabele, scheme etc.) și producere (elaborarea de texte scrise conform normelor lingvistice și situaționale).

În cazul orelor realizate on-line se utilizează instrumentele platformei MOODLE (<http://elearning.usarb.md/moodle/course/view.php?id=728>), combinate cu aplicațiile Google (google.forms, docs.google), learningApps, tabla colaborativă (<https://miro.com> etc.)

Activități de lucru individual:

1. Studiul (noțiilor, manualelor) și documentare suplimentară în bibliotecă, pe Internet etc.	10/20	4. Consultații	1/6
2. Activități specifice de pregătire pentru laborator (a se vedea mai jos)	20/30	5. Evaluare periodică	2/2
3. Realizare de teme, produse curriculare etc. individual (a se vedea mai jos)	40/60	6. Examinare finală	2/2
TOTAL ore studiu individual (pe semestru) = 75/120			

Activități specifice de pregătire pentru laborator (teme de acasă)

Sarcini de lucru	Modalități și termene de prezentare	Nr de ore
1. Însușirea normelor limbii române (DOOM)	Aplicarea acestor norme la scrierea textelor/ dictărilor în timpul orelor de laborator; Interogarea sporadică, după situație, oral, la orele de laborator.	10/14
2. Realizarea hărților lexicale	Prezentarea fișelor la finele modulului (f. la zi)	4/6
3. Elaborarea fișelor-suport: paradigmele părților de vorbire (Vezi Model)	Prezentarea fișelor pe suport carton (10X10cm) la: finele modulului (f. la zi); finele lunii noiembrie (f. redusă)	6/10
4. Consultații individuale	Conform orarului de consultații	
Total:		20/30 ore

Teme, produse curriculare etc.

Nr. d/o	Conținuturi	Strategii de realizare	Termene de prezentare	Bibliografie
Modulul I. Fonetica	Despărțirea cuvintelor în silabe	Fișa_1 Exerciții selective din [Bărbuță, 2009, p. 140-154] Fișa se anexează	La finele modulului Fonetică (frecv. la zi); a treia săptămână a lunii noiembrie (f. redusă)	DOOM, LXXVIII-LXXXVIII
	Selectarea dubletelor libere de accentuare			DOOM, XLIV-LII
	Selectarea contextelor adecvate pentru ortograme			DOOM, LXXXIX-XCVIII
	Scrierea cu literă mare sau mică			DOOM, LIII-LXI
	Scrierea derivatelor, compuselor, locuțiunilor și grupurilor de cuvinte			DOOM, LXI-LXXVII

Modulul II. Lexicologia	Relațiile semantice: sinonimia, antonimia, paronimia, omonimia	1. Citiți un basm din culegerea de <i>Basmе românești</i> de Petre Ispirescu; 2. Selectați câte 5 cuvinte și propuneți pentru ele sinonime (câmp semantic); antonime; paronime, omonime; 3. Selectați 5 cuvinte monosemantice și 5 polisemantice.	La finele modului Lexicologie (frecv. la zi); a doua săptămână a lunii noiembrie (f. redusă)	<i>Basmе românești</i> de Petre Ispirescu
	Frazeologisme: Identificarea expresiilor frazeologice, a proverbelor și zicătorilor în text. Valori funcționale.	Glosar cu expresii frazeologice, proverbe, zicători identificate în poveste		<i>Povestea lui Harap-Alb</i> de Ion Creangă
Modulul III. Morfologia	Analiza morfo-sintactică	Citiți o povestire din culegerea <i>File din cartea naturii</i> de Ion Agârbiceanu și/ sau <i>Recreația mare</i> de Mircea Sântimbreanu și/sau <i>Din lumea celor care nu cuvântă</i> de Emil Gârleanu și/sau <i>Cartea cu jucării</i> de Tudor Arghezi. Selectați 5 propoziții: 1. analizați morfosintactic 5 substantive; 5 adjective; 5 verbe.	prima săptămână a lunii decembrie (frecv. zi); ultima săptămână a lunii noiembrie (fr. redusă)	<i>File din cartea naturii</i> de Ion Agârbiceanu; <i>Recreația mare</i> de Mircea Sântimbreanu; <i>Din lumea celor care nu cuvântă</i> de Emil Gârleanu; <i>Cartea cu jucării</i> de Tudor Arghezi
			Total:	40/60 ore

Model de fișă-suport

Formele pronumelui personal propriu-zis				
SINGULAR				
caz	pers. I	pers. a II-a	pers. a III-a	
	m./n./f. accent./neaccent.	m./n./f. accent./neaccent.	m./n. accent./neaccent.	f. accent./neaccent.
N.	<i>eu</i>	<i>tu</i>	<i>el</i>	<i>ea</i>
G.	–	–	(al, a, ai, ale) <i>lui</i>	(al, a, ai, ale) <i>ei</i>
D.	<i>mie</i> îmi; mi; -mi; mi-; -mi-	<i>ție</i> îți; ți; -ți; ți-; -ți-	<i>lui</i> îi; i; -i; i-; -i-	<i>ei</i> îi; i; -i; i-; -i-
A.	(pe) <i>mine</i> mă; -mă; mă-; -mă-; m-; -m-	(pe) <i>tine</i> te; -te; te-; -te-	(pe) <i>el</i> îl; -l; l-; -l-	(pe) <i>ea</i> o; -o; o-
V.		<i>tu!</i>		
PLURAL				
N.	<i>noi</i>	<i>voi</i>	<i>ei</i>	<i>ele</i>
G.	–	–	(al, a, ai, ale) <i>lui</i>	(al, a, ai, ale) <i>ei</i>
D.	<i>nouă</i> ne; ni; -ne; ne-; -ne-; ni-; -ni-	<i>vouă</i> vă; vi; -vă; vă-; -vă-; v-; -v-	<i>lor</i> le; li; -le; le-; -le-; li; -li-	<i>lor</i> le; li; -le; le-; -le-; li; -li-
A.	(pe) <i>noi</i> ne; -ne; ne-; -ne-	(pe) <i>voi</i> vă; -vă; vă-; -vă-; v-; -v-	(pe) <i>ei</i> îi; i; -i; i-; -i-	(pe) <i>ele</i> le; -le; le-; -le-
V.		<i>voi!</i>		

Evaluare

1. Sugestii de evaluare

Evaluarea în cadrul cursului se organizează conform *Regulamentului de organizare a studiilor superioare de licență (ciclul I) în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți* (https://media.usarb.md/wp-content/uploads/2020/08/Regulament-de-organizare-a-studiilor-Licen%C8%9B%C4%83_2020.pdf).

Rezultatele evaluărilor realizate în cadrul orelor sunt înscrise în registru, iar la final de semestru, în borderourile eliberate în acest sens și în baza de date USARB.

Nota semestrială a unității de curs / modulului constituie 60 % din nota generală a unității de curs și se calculează ca medie aritmetică dintre:

- media notelor obținute la evaluările curente;
- nota de la evaluarea periodică;
- nota / media pentru lucrul individual.

Cursul va avea ca formă intermediară – evaluarea periodică (test scris sau oral).

Forma de evaluare finală este examenul (test scris).

Evaluarea curentă se va efectua prin utilizarea unei diversități de instrumente adecvate scopului urmărit, cum ar fi metodele evaluării orale: *chestionarea orală* și metodele evaluării scrise: *lucrarea scrisă, teste cu itemi de tip obiectiv, semiobiectiv și subiectiv*. La fel, cursul poate avea, după caz, și evaluări on-line (cu formulare Google și/ sau Kahoot și/sau teste elaborate pe MOODLE)

Evaluarea periodică – test scris (vezi [mostra](#)) și/sau chestionare orală – va conține itemi în baza primelor două module (Fonetica și vocabularul).

Evaluarea finală – examen (probă scrisă; vezi [mostra](#)).

Pentru cazurile de organizare a probelor de evaluare on-line, se elaborează un test pe platforma MOODLE sau sub forma unui formular (GoogleForm) – vezi [mostra](#) de itemi.

2. Mostre de evaluare

Test de evaluare periodică

1. Dictare **6 p.**

---

2. Încercuiți triftongii, subliniați diftongii cu o linie și hiatul cu două linii în textul dictării **3 p.**

3. Alcătuieste enunțuri **4 p.**

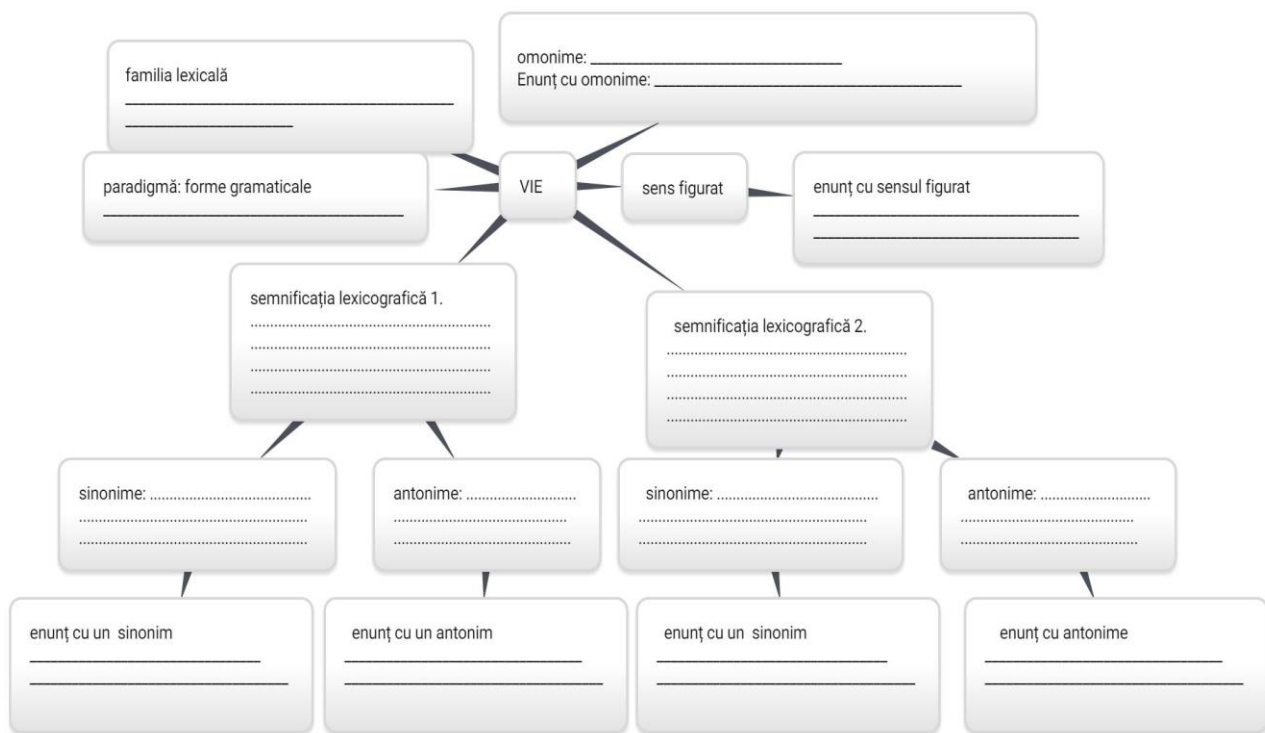
vie _____

vi-e _____

încât _____

în cât _____

4. Faceți analiza lexicală a cuvântului *vie* **10 p.**

5. Identifică expresii frazeologice, locuțiuni la cuvântul *viu/vie*:. Alcătuiți cu două din ele enunțuri. **2 p.**

Scrisul caligrafic: **5 p.**

Barem de notare:

Nota	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Puncte	30-28	27-25	24-20	19-16	16-14	13-10	9-7	6-4	3-2	1

Test de evaluare finală

1. Dictare **8 p.**

---

2. Completați, în 2-3 enunțuri, finalul textului **4 p.**

---

3. Explicați scrierea a 4 ortograme din dictare **8 p.**

---

4. Analizați morfologic cuvintele din propoziția indicată de examinator, completând tabelul **9 p.**

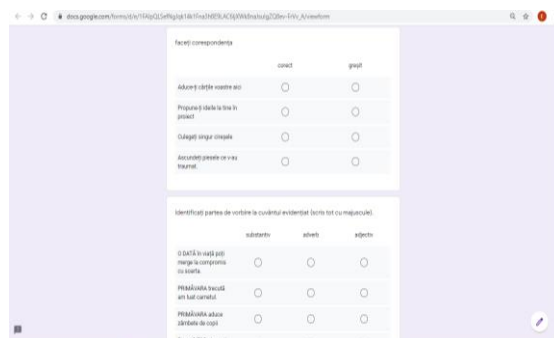
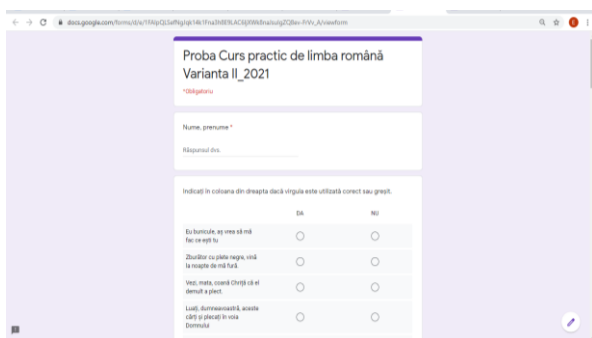
prepoziție	substantiv	gen	număr	caz	articol (determinant gramatical)	funcție sintactică	adjectiv (determinant lexical)	gen	număr	caz	grade de comparație	funcție sintactică

Scrisul caligrafic: **1 p.**

Barem de notare:

Nota	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Puncte	30-28	27-25	24-20	19-16	16-14	13-10	9-7	6-4	3-2	1

Model de itemi pentru probă de evaluare on-line

3. Chestionar

Unități de conținut		Itemi posibili (scris și/ sau oral)
Fonetica	Ortografia. Reguli ortografice	Dictare Motivarea ortogramelor Identificarea variantelor corecte
	Ortoepia	Pronunțarea corectă a sunetelor (citire/expunere liberă) Citirea/denumirea literelor alfabetului; Recunoașterea grupurilor de sunete și grupurilor de litere; Identificarea accentului; Prezentarea/exemplificarea regulilor de despărțirea pe silabe, a cuvintelor la capăt de rând
Lexicologia		Analiza lexicală a unui cuvânt (în propoziție)
Morfologia și sintaxa		Aplicarea criteriilor de stabilire a valorii morfologice (substantivale, verbale, adjectivale, adverbiale) Analiza morfo-sintactică a cuvintelor dintr-o propoziție

Bibliografia

- Andrei, M., Ghiță, I., *Limba română* (Fonetică, lexicologie, morfosintactică. Sinteze și exerciții), București, 1996.
- Bărbuță, I., *Limba română prin exerciții*, Chișinău, 2009.
- Bărbuță, I., *Punctuația în limba română. Norme și exerciții*, Chișinău, 2009.
- Ciobanu, A., *Punctuația limbii române*, Chișinău, 2000.
- Gramatica uzuală a limbii române*, Chișinău, Ed. Litera, 2000.
- Nistea, Marinela Doina, *Normă și abatere de la normă*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2012.
- Gruică, G., *Gramatica normativă*, Cluj-Napoca, 1994.
- Nuță, S., *Limba română* (corectitudine și expresivitate), Craiova, 1998.
- Pietreanu, M., *Limba română. Exerciții lexicale*, București, 1995.
- Popescu, Șt., *Gramatica practică a limbii române*, cu o culegere de exerciții, București, Editura Orizonturi, 2003.
- Purice, I., *Curs practic de ortografie și ortoepie*, Chișinău, 2002.
- Răzmeriță, L., Sainenco, A., Popa, V., Lacusta, E., *Decalogul comunicării*, Iași, Editura Pim, 2013.
- Vasilachi, Gh., *Ghid ortografic și ortoepic al limbii române. Exerciții, teste și soluții*, Iași, 2006.
- Dominte, C., *Manual teoretic și practic de limba română*, București, Editura ANTET XX PRES, 2001.

Varianta digitalizată a cursului: <http://elearning.usarb.md/moodle/course/view.php?id=728>